

Een bodem bestaat uit een vaste fractie van mineraal en organisch materiaal, poriën en bodemleven.

1. Het **mineraal materiaal** bepaalt je grondsoort: zand, zandleem, leem of klei. In Vlaams-Brabant vind je vooral zandleem en leem.
2. **Organische resten** - van takjes, bladeren en diertjes - worden in een gezonde bodem door het bodemleven afgebroken. Zo ontstaat er humus en komen er voedingsstoffen vrij voor planten. Dit organisch materiaal geeft je bodem een donkere kleur en verbetert de structuur.
3. De **poriën** zijn de holle ruimten tussen de vaste fractie. Ze zijn van belang voor de circulatie van water en lucht, en dus voor de groei van plantenwortels. Wormen en andere kleine organismen gebruiken de poriën om zich te verplaatsen. Een bodem met weinig poriën noemt men 'verdicht'.
4. Het **bodemleven** bestaat uit bacteriën, schimmels en wriemelend dierenleven zoals wormen en pissebedden. Zij breken het organisch materiaal af.

De toestand van jouw tuinbodem bepaalt welke planten er kunnen in groeien. Elke plant heeft zo zijn eigen voorkeur voor vocht en voedingsstoffen.

En dan is er nog de **pH of zuurtegraad** van je bodem. Je bodem kan zuur zijn (pH kleiner dan 5,5) of kalkrijk (pH groter dan 6,5). Sommige planten houden van zure bodems, andere planten groeien beter in kalkrijke bodems. Ga dus niet zomaar bemesten of extra kalk toevoegen.

WIL JE GRAAG WETEN WELKE PLANTEN HET GOED DOEN IN JOUW TUIN? ONDERZOEK DAN JOUW BODEM.

Lees ook onze andere bodemfolders

Los van het bodemtype of de voedingstoestand van de bodem in jouw tuin, zijn er nog andere elementen van belang bij jouw plantenkeuze.

- Is jouw tuin nat of eerder droog? Hoe zit het met de lichtinval? De folder *'Zet de typische eigenschappen van jouw tuin in de verf'* brengt raad.
- Heb je werken gepland in je tuin? Wees lief voor je bodem. Raadpleeg de folder *'Draag zorg voor je tuinbodem'*.

LEVE DE TUIN. VOLOP GENIETEN VAN JOUW STUKJE GROEN

Ben jij één van de 86% Vlaams-Brabanders met een tuin? En is dat voor jou ook de plek bij uitstek om in te genieten? Of dwarsbomen vervelende tuinproblemen weleens dat plezier? Jammer als dat zo is, want jouw tuin is kostbaarder dan je denkt. Bekijk hem eens vanuit de lucht en zie hoe jouw tuin en de tuin van jouw burens samen één groot groen lint vormen.

Wist je dat 8 tot 9% van Vlaanderen tuin is?

Laat ons daar één groot groen paradijs van maken. Met kansen voor dieren, planten en het klimaat. Om nog meer te genieten.

Je hoeft er niet eens heel gek voor te doen. Alle beetjes helpen. En wij helpen jou.

HOE?

Surf naar www.vlaamsbrabant.be/levedetuin

MEER INFO

www.vlaamsbrabant.be/levedetuin
levedetuin@vlaamsbrabant.be

ONDERZOEK JE TUINBODEM

(Ver)ken je terrein.

VLAAMS-
BRABANT

V.U.: Provincie Vlaams-Brabant, Provincieplein 1, 3010 Leuven.

VLAAMS-
BRABANT

Welke planten doen het goed in jouw tuin?
Om dat te weten, onderzoek je best de bodem.

KIJK NAAR WAT ER VANDAAG GROEIT

Wat er spontaan op een bodem groeit, vertelt je veel over de bodem zelf. Daarom zijn het **indicatorplanten**. Vind je in je tuin bijvoorbeeld de kruidachtige plant vogelmuur, dan kan dat wijzen op een stikstofrijke bodem. Als je naast vogelmuur ook nog grote ereprijs of kleefkruid aantreft, dan is de kans op veel stikstof in je tuinbodem heel groot.

VOORBEELDEN VAN INDICATORPLANTEN

ZEER ZURE OF ZURE GROND	eenjarige hardbloem, spurrie, echte en valse kamille, stijve klaverzuring, akkerviooltje, reigersbek
ALKALISCHE (KALKRIJKE) GROND	bastardganzenvoet, hopklaver
ZEER DROGE TOT DROGE GROND	muurpeper, vogelpootje, teunisbloem, zandraket
VOCHTIGE GROND TOT ZEER VOCHTIGE GROND	moesdistel, pijpenstrootje, moerasspirea, andoorn
ARME TOT ZEER ARME GROND	gewone reigersbek, echte kamille, kleine en ruige klapproos
VOEDSELRIJKE TOT ZEER VOEDSELRIJKE GROND	herderstasje, vogelmuur, kleefkruid, klein kaasjeskruid, klein kruiskruid, grote ereprijs

DOE DE KNEEDPROEF

De **bodemsoort** van je tuin (zand, zandleem, leem of klei) bepaalt in grote mate of een plant er goed zal groeien of niet. Met de **kneedproef** weet je meteen welke bodem jouw tuin heeft. Neem wat grond en maak hem vochtig. Probeer er nu een rolletje van 10 centimeter lang van te maken.

- **Lukt dat niet?** Dan heb je een zandbodem.
- **Lukt dat wel?** Probeer dan van je rolletje een cirkel te maken.
 - > Geraak je niet verder dan een hoefijzervorm met scheurtjes in? Dan bestaat je bodem uit zandleem.
 - > Geraak je niet verder dan een hoefijzervorm, maar zie je geen scheurtjes? Dan is het leem.
 - > Kan je een hele cirkel maken? Dan heb je kleigrond.

Meer informatie over de verschillende bodemsoorten en de kneedproef vind je op <https://plantenzieker.velt.nu>

MEET DE ORGANISCHE STOF

Hoe hoger het gehalte aan organische stof, hoe meer voeding voor je planten en hoe beter de waterhuishouding en de bodemstructuur. Een snelle en eenvoudige test geeft een goed beeld van de hoeveelheid organische stof in jouw tuinbodem. Neem hiervoor wat grond in je handen.

- **Kijk naar de kleur.**
 - > Is de aarde donkerbruin of zwart? Dat wijst op voldoende organische stof.
 - > Is de kleur lichter? Dan is er te weinig organische stof. Voeg dan bijvoorbeeld compost toe.
- **Wrijf de grond in je handen en schud ze nadien af.** Blijven je handen vuil (zwart), dan is er voldoende organische stof. Zo niet mag er compost bij.

© WikiWijis

EEN BODEMANALYSE GEEFT ZEKERHEID

In veel tuinen is de natuurlijke bodem verstoord door afgravingen of aangevoerde grond. Je hebt dan niet meer te maken met een duidelijke zand-, zandleem-, leem- of kleibodem. Wil je zekerheid over de bodemsoort in jouw tuin? **Laat je grond dan analyseren door een erkende organisatie voor bodemanalyse.** Alleen zo krijg je zekerheid over het bodemtype, de zuurtegraad en de voedingstoestand van je grond, samen met nuttig plantadvies.

Meer informatie over bodemsoorten en het laten uitvoeren van een bodemanalyse vind je op www.velt.be/bodemanalyse

MEET HET GRONDWATERPEIL

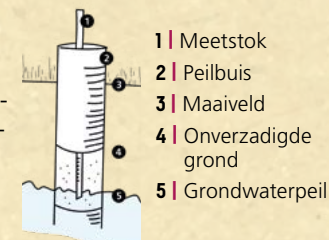
Je bodem is 'nat' als het grondwater in de zomer gemiddeld hoger dan 60 centimeter onder het maaiveld staat.

Hoe kom je dat te weten? Je kan een boring laten uitvoeren. Of de bodemkaarten op www.geopunt.be raadplegen en zo de drainageklasse van je bodem opzoeken.

Maar je kan ook **zelf een eenvoudige meting uitvoeren**:

1. Maak met een grondboor een gat van minstens een meter diep.
2. Steek een geperforeerde plastic buis in het gat (zoals een oud stuk regenpijp).
3. Het grondwater komt spontaan in de buis, tenzij het water lager zit dan de lengte van je buis.
4. Meet met een lat of schietlood hoe ver het grondwater onder het maaiveld zit.

Meet op verschillende tijdstippen van het jaar. Zo kan je de schommelingen volgen. Eind september zit het grondwater gewoonlijk het diepst, eind maart het hoogst.

Meer informatie over grondwater en hoe het te peilen <https://www.dov.vlaanderen.be/themas/grondwater>